

I. BOŽIE PRIKÁZANIE

„Ja som Pán, Boh tvoj, nebudeš mať iných bohov okrem mňa, aby si sa im klaňal.“

Vážení birmovanci,

úmyselne som použil takéto vážne oslovenie, pretože začíname preberať veľmi vážnu tému – **10 Božích prikázaní** a z nich to najdôležitejšie, **1. Božie prikázanie**. Svet v ktorom teraz žijeme, je plný príjemných ľudí a nádherných vecí. Toto Božie prikázanie nám hovorí, že **prvé miesto medzi všetkými ľuďmi a vecami, ktoré nás obklopujú, má patriť v našom živote Bohu**. Keď si to zoberieme veľmi konkrétne, tak ani naši rodičia, príbuzní, kamaráti, škola, osobné záľuby, ba ani náš život **nemá byť pred Bohom. Boh má byť absolútne na prvom mieste!!!** No ak sa človek úprimne snaží dodržiavať toto prikázanie, tak potom aj tie ďalšie prikázania dodržiava. Lebo z toho prvého, z lásky k Bohu, sa odvíjajú aj ostatné – láska k blížnemu! Nájdu sa aj takí ľudia, ktorí **nedávajú Bohu vo svojom živote prvé miesto!** Žijú si akoby Boh vôbec neexistoval. Namiesto Boha si hľadajú rôzne náhrady a tie kladú vo svojom živote na prvé miesta. Napr.: peniaze, majetok, kariéra, práca – zárobok, atď. Dnešný človek často povie, že nemá čas na modlitbu, na kostol, na to aby išiel na sv. spoved'. U takýchto ľudí je jasné, že Boh v ich živote už nemá prvé miesto.

Z tohto krátkeho úvodu vyplýva, že máme zachovávať a praktizovať **3 Božské čnosti: viera, nádej a láska, ktoré preukazujeme voči Bohu!**

1. VIERA: Keď spomíname vieru, myslíme tým **vieru v Boha a vieru vo všetky tie pravdy**, ktoré nám Boh zjavil vo Svätom Písme, a o ktorých čítame v katechizme, alebo o ktorých sa učíme. Túto vieru máme vyznávať a samozrejme **sa v nej vzdelávať!!!** Aj dodržiavanie Božích prikázaní súvisí s vierou – ak človek nemá vieru, alebo ju má slabú, tak veľmi často a ľahko porušuje Božie prikázania.

Hriechy proti viere:

➤ **Nevera a pochybovanie o Bohu, o Božích pravdách a zrieknutie sa viery v Boha:** keď pokrstený človek odmieta a nesnaží sa veriť v Boha, alebo v to čo Boh zjavil, alebo v to čo Cirkev predkladá aby sme v to verili. **Konkrétne to je:**

Heréza: úmyselné popieranie niektorej pravdy viery, alebo úmyselné pochybovanie o niektorej pravdy viery. (Např. Niektó popiera, že vo Svätosti oltárnej je prítomný Ježiš Kristus a hovorí, že je to iba obyčajný chlieb, ktorý akože len znázorňuje Ježiša Krista.)

Apostáza (odpadnutie od viery): odmietnutie celej katolíckej viery. (Např. Katolík sa rozhodne odísť z Katolíckej cirkvi a vstúpi do Evanjelickej cirkvi.)

Schizma: odmietnuť, podriaďiť sa Pápežovi ako viditeľnému zástupcovi Ježiša Krista v Cirkvi, tu na zemi. Alebo odmietnuť, uznať Pápeža ako viditeľného zástupcu Ježiša Krista v Cirkvi, tu na zemi.

➤ **Človek žije tak, ako keby Boh neexistoval:** takýto človek sa vo svojom živote vôbec nezaujíma, alebo len veľmi máličko zaujíma o Boha. Vôbec to nevidno na jeho živote, žeby sa prejavoval ako praktizujúci kresťan – katolík.

➤ **Povera:** niekto pripisuje magickú alebo zázračnú moc určitým činnostiam, alebo veciam ktoré sú inak dobré, alebo aj potrebné. A môže sa to zdať ako viera, ktorú preukazujeme pravému Bohu?! (Např. Svätenej vode niekto pripisuje zázračnú moc a pokropenie svätenou vodou považuje za dôležitejšie, ako napríklad, ísť na svätú spoveď, alebo sväté prijímanie!)

➤ **Modloslužba:** spočíva v zbožštení toho, čo nie je Boh. Môže to byť např. nejaká stvorená vec, zlý duchovia, satan, moc, rozkoš, určitá ľudská rasa, osobný úspech, kariéra, peniaze atď. **Človek potom tieto veci kladie na prvé miesto, ako keby to bol boh.** Prvé prikázanie **zakazuje mnohobožstvo.** Vyžaduje od človeka, aby neveril iným bohom okrem pravého Boha, aby neuctieval iné božstvá, okrem jediného Boha.

➤ **Veštenie a mágia:**

Treba odmietnuť všetky formy veštenia, mágie alebo čarodejníctva: utiekanie sa k satanovi alebo k démonom, vyvolávanie duchov mŕtvych a iné činnosti, o ktorých sa ľudia nepravdivo domnievajú, že by mohli „prezradiť“ budúcnosť. Čítanie horoskopov, veštenie z hviezd, z ruky, z kariet, predpovede budúcnosti z nejakých znakov, jasnovidectvo a špiritizmus – čiže žiadanie od ľudí aby sa spojili s „druhým“ svetom, so svetom duchov, atď. S tým súvisí aj poverčivé nosenie amuletov a rôznych príveskov. **Je to vo veľkom protiklade s prvým Božím prikázanim, pretože tým človek vyjadruje nevieru a nedôveru voči Bohu a chce si niečo, alebo niekoho podmaniť, ovládnuť!!!**

Boh môže svojim prorokom, alebo iným svätým odhaliť budúcnosť. Napriek tomu však správny kresťanský postoj je, zverovať sa s dôverou do rúk Božích a vo veciach poznania budúcnosti vzdať sa každej nezdravej zvedavosti.

Taktiež treba odmietnuť všetky praktiky: ktoré smerujú k podmaneniu si skrytých mocností, za účelom zapojiť ich do svojich služieb, a tak získať nadprirodzenú moc nad blížnym, aj keď by sa mu tým malo pomôcť alebo zlepšiť zdravie. S tým súvisí aj **používanie tzv. tradičných, alebo iných liekov a liečebných praktík,** pri ktorých sa praktizuje veštenie, mágia alebo čarodejníctvo. Podobné praktiky sú ešte viac závažné vtedy, ak chceme škodiť druhému človeku a ak sa pritom obraciame na pomoc démonov. **Hriechy, ktoré sú spomínané v tomto odseku (Veštenie a mágia) sú veľmi vážne preto, lebo súvisia so svetom duchov a diablov a vždy so sebou prinášajú aj vonkajšie problémy, väčšinou psychického a nadprirodzeného rázu! Preto sú to všetko veľmi vážne prestúpenia prvého Božieho prikázania a veľmi ťažké hriechy!!!**

➤ **Svätokrádež:** znesvätenie a neúctivé zaobchádzanie so sviatosťami alebo s inými vecami, ktoré sa používajú pri rôznych obradoch v kostole. Taktiež neúctivé zaobchádzanie s osobami (kňazi, rehoľníci a rehoľníčky) a miestami (kostol, kaplnka), ktoré sú zasvätené Bohu. Svätokrádež je ťažkým hriechom najmä vtedy, ak sa pácha proti Eucharistii – (Např. vedomé prijatie sv. prijímania v stave ťažkého hriechu.)

2. NÁDEJ: Táto vlastnosť súvisí s vierou v Boha, pretože robí z človeka dôverujúceho iba Bohu. Iba Bohu máme úplne dôverovať, iba do Neho máme vkladat' svoju nádej, lebo On

nás nikdy nesklame, nezradí. On na nás nikdy nezabudne. V takejto nádeji v Boha očakávame Jeho požehnanie a po smrti večný život s Ním v nebi.

Hriechy proti nádeji:

➤ **Zúfalstvo:** človek prestáva veriť, že ho Boh spasí, že mu pomôže aby dosiahol spásu, alebo že mu odpustí hriechy. Taktiež človek niekedy upadá do tohto zúfalstva kvôli nejakej ťažkej životnej situácii (Např. choroba, strach z budúcnosti, životné problémy, atď.) a prestáva dôverovať Bohu. Takýto postoj sa protiví Božej добрôte, lebo Pán je verný tomu, čo sľúbil – že sa stará o človeka!

➤ **Opovážlivosť:** tu ide o opačný postoj, aký je opísaný pri zúfalstve. V opovážlivosti sa človek spolieha iba na svoje schopnosti, že sa môže spasíť aj bez pomoci Boha, vlastnými silami. No **častejšie sa tento hriech vyskytuje vtedy, keď človek hreší s tým presvedčením, že mi Boh aj tak vo svätej spovedi odpustí = opovážlivé spoliehanie sa na Božie milosrdenstvo.**

3. LÁSKA: Boh každého človeka veľmi miluje, pretože za každého človeka Ježiš položil svoj život. Nuž aj človek sa má preto snažiť odpovedať na túto Božiu lásku svoju láskou: „...milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou myslou.“ Teda milovať ho nadovšetko!

Hriechy proti láske k Bohu:

➤ **Lahostajnosť:** takého človeka Boh absolútne nezaujíma, Boh mu je ukradnutý. Je mu to úplne jedno.

➤ **Nevďačnosť:** človek zabúda ďakovať Bohu, alebo mu ani nechce poďakovať. Všetko čo sme – akí sme a všetko čo máme, máme od Boha. Keby Boh nechcel, vôbec by to tak nemuselo byť?!

➤ **Reptanie voči Bohu:** keď má človek svoju vlastnú predstavu o svojom živote a nevychádza mu tá jeho predstava, niekedy zvykne reptať (šomrať, vyčítať) Bohu. Akoby sa človek za to na Boha hneval (niekedy ho až nenávidel). **Alebo človek vyčíta Bohu to, čo všetko mu cez Božie prikázania v živote „zakazuje“.**

Vieru, nádej a lásku voči Bohu má človek preukazovať navonok aj vnútorne. A to sa deje tak, že sa **Bohu klaníme.** Presne tak hovorí aj Ježiš: „Pánovi, svojmu Bohu, sa budeš klaňať a jedine jemu budeš slúžiť.“ (Mt 4, 10)

Klaňanie: Klaňanie je najdôležitejší prejav úcty človeka voči Bohu. Klaňať sa Bohu znamená uznať ho ako Boha, Stvoriteľa, Pána všetkého čo existuje. Klaňať sa Bohu znamená úplne sa mu podriaďovať a dať mu vo svojom živote prvé miesto. Klaňať sa Bohu znamená chváliť Ho, ďakovať Mu a prosiť Ho. Úplne sa mu odovzdať!

➤ **Sľub Bohu:** Sľuby patria do oblasti klaňania sa Bohu, teda odovzdanie mu niečoho, čo mám, alebo odovzdanie mu svojho života. **Sľub je rozmyslené a slobodné rozhodnutie, urobené voči Bohu, že mu dám, obetujem, ponúknem nejaké dobro – dobrú vec, dobrý skutok.** So sľubmi súvisia aj **predsavzatia** = (Např. Rozhodnem sa, že sa budem každý deň modliť jednu konkrétnu modlitbu, alebo sa každý piatok zrieknem sladkostí, atď.) **Ak človek niečo sľúbí Bohu, má to aj dodržať!!!** (Např. Ak mi Bože pomôžeš na písomke, tak ja potom urobím toto, alebo toto ...)

Niektorí ľudia sa svojimi sľubmi definitívne zasväcujú – odovzdávajú, obetujú, ponúkajú svoje životy, Bohu. (Např. kňazi, rehoľné sestry, rehoľní bratia ...) **Sú to sľuby: chudoba** = zrieknutie sa akéhokolvek súkromného majetku alebo peňazí, **čistota** = zrieknutie sa manželstva a sexuálneho života a **poslušnosť** = zrieknutie sa svojej vôle a poslúchať predstaveného (nadriadeného) človeka. **Sú to tzv. slávnostné sľuby!**

➤ **Ďalšie príklady klaňania sa Bohu:** modlitbou, sviatostným životom, účasťou na svätých omšiach, vzdelávaním sa v náboženstve, žiť aj duchovný, náboženský život, nie len taký obyčajný ľudský. **A samozrejme, chrániť sa hriechu a všetkého, čo je proti Bohu!**

Klaňanie sa Bohu a úcta k svätým:

Klaniame sa a modlíme výlučne iba k Bohu! Čo sa týka **svätých, tým vzdávame úctu, nie klaňanie!!!** Keďže si kresťania uctievať obrazy svätých, tým sa neprehrešujú proti 1. Božiemu prikázaniu, ktoré zakazuje vytváranie si modiel. Ved' úcta preukazovaná obrazu patrí tomu, koho obraz predstavuje. **Kto uctieva obraz, uctieva v ňom osobu, ktorá je na ňom namalovaná a jej hrdinský život, ktorý tú osobu priviedol k Bohu.** (Např. Modlím sa, klačím pred obrazom, alebo sochou Panny Márie a prosím ju, aby sa za nás prihovarila u svojho Syna Ježiša Krista.) **Najväčšiu úctu vzdávame Panne Márii.**